

Uudenmaan ELY-keskus
PL 36
00521 HELSINKI

**Päätös, Luonnonsuojelualueen rauhoitusmääräyksistä poikkeaminen,
lintuvesikunnostus, Ruskiksen luonnonsuojelualue (YSA010076), Porvoo**

VIREILLE 12.6.2025

HAKIJA Uudenmaan ELY-keskus, yhteyshenkilö lintuvesikoordinaattori Mikko Koho

HAKEMUS

Alueen kuvaus ja perusteet luvan hakemiselle

Uudenmaan ELY-keskus hakee poikkeuslupaa Porvoon Ruskiksen luonnonsuojelualueella (YSA010076) suoritettaviin lintuvesikunnostuksiin. Ruskiksen ns. länsiniityille on tarkoitus kaivaa neljä matalahkoa lintulampareita ja muotoilla niistä saaduista kaivuunmassoista alueelle kaksi laakeaa lepäily- ja pesimäaluetta linnustolle. Ympäröivää rantaluhtaa korkeammaksi jäävä läjitysalue toimii erityisesti pesimäalueena, koska varsinainen rantaluhta on hyvin herkkä meriveden korkeudenvaihtelulle ja useana vuonna korkealla käyvä merivesi tuhoaa pesintöjä. Työ on tarkoitus toteuttaa 1.11. – 31.12.2025 välisenä aikana. Hakija on täydentänyt hakemusta aikataulun osalta siten, että poikkeamislupaa haetaan 31.3.2026 saakka, mikäli ruoppaustyöhön tulee talven aikana viivästyksiä.

Suunnittelualue sijaitsee Itä-Uudellamaalla Porvoossa, Porvoonjoen suistossa. Suunnittelualueen koko on n. 17 hehtaaria ja sen omistaa Porvoon kaupunki. Suunnittelualue on Ruskiksen luonnonsuojelualue (YSA010076), Kaupunginselkä – Stensbölefjärden -lintuvesiohjelma-alue (LVO010022) sekä Porvoonjoen suisto – Stensböle -Natura 2000-alue (FI0100074, SAC/SPA).

Hoidon tavoitteet ja vaikutukset Natura 2000 -alueen suojeluperusteisiin, sekä yksityiseen luonnonsuojelualueeseen

Porvoonjoen suisto – Stensböle -Natura 2000-alue on linnustollisesti hyvin merkittävä kohde Uudellamaalla. Alue kärsii mm. umpeenkasvusta. Umppeenkasvu (ruovikoituminen) on erityisesti Ruskiksen alueella todettu Porvoonjoen suiston – Stensbölen hoito- ja käyttösuunnitelmassa (2007) merkittäväksi haitaksi. Hoitotoimenpiteeksi on ehdotettu ruovikon koneellista niittoa ja avovesialan lisäämistä mosaiikkimaisilla ruoppauksilla ja erilaisilla veden liikkuvuutta parantavien väylien ruoppauksilla.

1.10.2025

Rantaluhtien ruovikoiden niittäminen matalaksi parantaa useiden taantuneiden vesi- ja rantalintujen elinolosuhteita, sekä edistää harvinaisten luontotyyppien menestymistä. Avovesilampareet luovat vesilintupoikueille suojaisia elinympäristöjä ja vähentävät umpeenkasvua tulevaisuudessa.

Toimenpiteet eivät heikennä niitä luonnonarvoja, joiden suojelemiseksi alue on sisällytetty Natura 2000 -verkostoon, vaan lisäävät suojelun perusteena olevien luontotyyppien ja lajien elinympäristön laatua. Luonnonsuojelulain 35 §:n 2 momentin mukainen vaikutusten arviointi ei ole asiassa tarpeen. Lampareiden kaivuulla luodaan myös Natura-alueella esiintyvien luontodirektiivin liitteen IVa lajien (sudenkorentojen ja viitasammakoiden) lisääntymis- ja levähdyspaikaksi soveltuvia elinympäristöjä. Toimenpiteille ei erikseen haeta lupaa poiketa LSL 78 §:n mukaisesta luontodirektiivin liitteen IVa lajien lisääntymis- ja levähdyspaikkoja koskevasta hävittämis- ja heikentämiskiellosta, koska suunnittelualueelta ei kevään ja kesän 2024 aikana toteutetuissa selvityksissä havaittu kyseisen luontodirektiivin liitteen lajeja.

Kunnostukset eivät ole suoraan alueen hoito- ja käyttösuunnitelman mukaisia, mutta ne parantavat alueen suojeluperusteena olevia linnustollisia arvoja. Hoito- ja käyttösuunnitelmassa on mainittu avovesilampareiden kaivuita muualle Porvoonjoen suiston – Stensbölen alueelle, mutta ei juuri kyseisille länsiniityille.

Suunnitellut kunnostustoimenpiteet noudattavat soveltuvin osin Porvoonjoen suiston – Stensbölen hoito- ja käyttösuunnitelmaa 2007 (Esa Lammi, Markku Nironen ja Marko Vauhkonen).

Kunnostussuunnitelman tavoitteina on:

- Suunnittelualueen luonnon monimuotoisuuden lisääminen
- Elintilan luominen umpeenkasvusta kärsivälle lajistolle
- Kesäaikaisen avovesialan lisääminen rantaniityllä
- Turvallisen pesimäalueen alan lisääminen eritoten meriveden pinnan nousun näkökulmasta
- Tulvaniityn parantaminen kahlaajien elinympäristönä sekä vesilintujen poikasten "päiväkotina"
- Kahlaajille ja vesilinnuille tärkeän maa- ja vesialueen reunan lisääminen
- Alueen mosaiikkimaisuuden (vesi- ja maa-alan vuorottelun) lisääminen

Toimenpiteet

Kunnostuksissa kaivetaan rantaniitylle (maa-alueelle) neljä erillistä lamparetta ja niistä saatavista kaivuumassoista muotoillaan lampareiden viereen muuta maastoa korkeammat laakeaprofiiliset saarekkeet. Lampareet muotoillaan loivareunaisiksi ja syvimmistä kohdistaan 70 cm syvyisiksi. Läjitysmassasaarekkeet muotoillaan siten, että niiden koneellinen niittäminen ja/tai laiduntaminen onnistuu vastaavasti kuin ympäröivän alueen. Alueelle muodostuvat avoimet vesipinnat ja muuta

1.10.2025

ympäristöä hieman korkeammat maa-alueet toimivat vesi- ja kosteikkolintujen ruokailu- ja lepoalueina. Muuta luhtaa hieman korkeammat saarekkeet toimivat myös pesimäalueina, koska toisinaan meren pinnankorkeuden luontainen vaihtelu tekee varsinaisesta rantaluhdasta tarkoitukseen epäsopivan.

Toimenpidealueella tutkittiin happamien sulfaattimaiden esiintymistä vuoden 2023 loppupuolella. Suunnittelualueen pintamaan (0–40 cm) alapuoliset massat todettiin happamiksi sulfaattimaiksi. Läjitysalueiden happamoittavaa vaikutusta estetään peittämällä kaivuissa nousevat varsinaiset happamat kivennäismaat pintakerroksen ei HaSu-materiaaliksi luokiteltavalla maa-aineksella. Kaivettavat lampareet tulevat olemaan veden täyttämiä ja niiden pinnankorkeus noudattaa meriveden korkeutta. Hapan sulfaattimaa peitetään läjitysalueelle seuraavasti: Läjitysalueelta ja tulevien lampareiden alueelta kuoritaan pintakerros pois noin 40 cm:n paksuudelta. Paljastuneelle alueelle läjitetään varsinaiset happamat sulfaattimaat. HaSu-materiaali painetaan läjitysalueelle tiiviiksi ja tiukaksi kerrokseksi ympärivuotisesti kosteana pysyvään tasoon. Tämän jälkeen se peitetään tiiviisti lampareiden ja läjitysalueen pintamaalla. Näin materiaali ei pääse hapettumaan, eikä hapanta päästöä pääse tapahtumaan merkittävässä määrin. Menetelmä on yleisesti käytetty keino käsitellä happamia sulfaattimaita, ja se mainitaan myös ympäristöministeriön laatimassa oppaassa:

<https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/163782>

Alueelle teetettiin myös tutkimukset pilaantuneiden maa-ainesten varalta. Niitä ei löytynyt toimenpidealueelta sellaisia määriä, että niitä tulisi erikseen huomioida työn toteutuksessa.

Poikkeamislupahakemuksen mukaiset rauhoitusmääräykset

Kunnostussuunnitelman toimenpiteet kohdistuvat luonnonsuojelulain nojalla perustetulle yksityiselle luonnonsuojelualueelle (YSA010076). Toimenpiteiden toteutukselle haetaan erikseen ELY-keskuksen lupa poiketa luonnonsuojelualueen seuraavista rauhoitusmääräyksistä:

- "Ojien kaivaminen, vesien perkaaminen ja patoaminen sekä muu maa- ja kallioperän vahingoittaminen ja sen aineiden ottaminen"
- "Puiden, pensaiden, sienien tai muiden kasvien tai niiden osien ottaminen tai vahingoittaminen (lukuun ottamatta marjojen ja ruokasienten poimintaa)"
- "Kaikenlainen muu toiminta, joka saattaa muuttaa alueen maisemakuvaa tai vaikuttaa epäedullisesti kasvillisuuden tai eläimistön säilymiseen"

Hakemuksen liitteet:

- Porvoon Ruskiksen viitasammakko- ja sudenkorentokartoitus 2024 (Luontoselvitys Metsänen 2024)

1.10.2025

- Porvoo Ruskis, Sedimentin ympäristötekniinen tutkimusraportti (Sitowise 2025)
- Happamien sulfaattimaiden kartoitus Porvoon Ruskiksen luonnonsuojelualueella (GTK 2023)
- Uudenmaan ELY-keskuksen vesilain valvojen lausunto 14.11.2025 (UUDELY/19700/2024)
- Porvoonjoen suiston–Stensbölen hoito- ja käyttösuunnitelma (Lammi, Nironen ja Vauhkonen 2007)

TOIMIVALTAINEN VIRANOMAINEN

Ympäristöministeriö on 18.12.2023 antamallaan päätöksellä määrännyt Hämeen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen Ympäristö ja luonnonvarat –vastuualueen toistaiseksi käsittelemään ja ratkaisemaan kaikki Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen Helmi-elin ympäristöohjelmaan liittyvät hakemukset poiketa luonnonsuojelulain (9/2023) 70 §:n mukaisista rauhoitussäännöksistä muiden eläinten kuin lintujen osalta sekä 74 §:n kasveja koskevista rauhoitussäännöksistä 83 §:n 1 momentin nojalla sekä hakemukset poiketa yksityisen luonnonsuojelualueen rauhoitusmääräyksistä luonnonsuojelulain 54 §:n 1 momentin nojalla.

HÄMEEN ELINKEINO-, LIIKENNE- JA YMPÄRISTÖKESKUKSEN PÄÄTÖS

Hämeen ELY-keskus myöntää hakijalle luonnonsuojelulain 54 §:n nojalla luvan poiketa Ruskiksen luonnonsuojelualueella (YSA010076) rauhoitusmääräyksistä hakemuksessa esitettyjen toimenpiteiden toteuttamiseksi. Poikkeuslupa myönnetään seuraavin ehdoin:

1. Luvan saaja vastaa muista tarvittavista luvista ja yhteydenpidosta tarvittaviin viranomaisiin ja maanomistajiin.
2. Tämä päätös tai sen kopio on pidettävä mukana työtä tehdessä ja esitettävä pyydettyäessä.
3. Hämeen ELY-keskuksen kirjaamoon on tehtävä ilmoitus hakemuksessa tarkoitettujen kunnostusten valmistumisesta viimeistään kuukauden kuluttua niiden päättymisen jälkeen. Ilmoituksessa tulee mainita asian diaarinumero HAMELY/1124/2025.
4. Lupa on voimassa 31.3.2026 asti.

PÄÄTÖKSEN PERUSTELUT

Luonnonsuojelulain (9/2023) 54 §:n 1 momentin mukaan Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi yksittäistapauksessa myöntää luvan poiketa yksityistä luonnonsuojelualueita koskevista rauhoitusmääräyksistä, jos poikkeaminen ei vaaranna alueen perustamistarkoitusta ja on tarpeen alueen hoidon, käytön tai olemassa olevien yhdyskuntateknisten

rakenteiden tai niihin liittyvien laitteiden kunnostamisen taikka tutkimuksen kannalta.

Ruskiksen yksityisen suojelualueen (YSA010076) rauhoituspäätöksissä on kielletty mm. maa-ainesten ottaminen, kasvien tai niiden osien ottaminen tai vahingoittaminen sekä kaikenlainen muu toiminta, joka saattaa muuttaa alueen maisemakuva. Lisäksi alueella on kielletty liikkuminen 1.4.–31.8. välisenä aikana lukuun ottamatta lintutorneja ja niille johtavia lankkupolkuja, sekä moottoriajoneuvolla liikkuminen lukuun ottamatta alueen hoidon ja käytön kannalta välttämätöntä liikkumista. Sallittuja ovat kuitenkin hoito- ja käyttösuunnitelman mukaiset toimenpiteet. Kielloista saa myös poiketa toimivaltaisen viranomaisen (ks. yllä) luvalla, mikäli toimenpide on luonnonsuojelualueen hoidon ja käytön kannalta perusteltu.

Edellytykset poiketa yksityisen suojelualueen rauhoitusmääräyksistä

Ruskiksen luonnonsuojelualue on perustettu lintukantojen suojelemiseksi. Hämeen ELY-keskus katsoo, että suunnitelman toteuttamisella voidaan edistää kohteen linnustollisen arvon säilymistä sekä parantaa sitä. Toimenpiteiden ei siten katsota vaarantavan alueen perustamistarkoitusta.

Kunnostussuunnitelma ei ole täysin hoito- ja käyttösuunnitelman (2007) mukainen, sillä suunnittelualueelle (HKS:ssa ”Ruskiksen perukka”) ei esitetä avovesialueen lisäämistä. Suunnittelualueen etelä- ja kaakkoispuolelle (HKS:ssa ”Ruskiksen lounaisosa”) esitetään avovesialueiden lisäämistä, mutta kaivuunmassa esitetään läjitettävän Natura-alueen ulkopuolelle. Saarekkeiden tekeminen kaivuunmassasta kuitenkin lisää turvallista pesimäaluetta alueen linnustolle, sillä ne eivät ole rantaluhtien lailla yhtä alttiita meriveden korkeudenvaihtelulle. Lisäksi HKS:ssa todetaan, että se pyrkii osoittamaan hoidettavia alueita ja niille sopivia menetelmiä yksityiskohtaisten toimenpidepiirrosten sijaan. Hämeen ELY-keskus katsoo, että lampareet ja saarekkeet ovat alueen hoidon ja käytön kannalta tarpeellisia, sillä alueen umpeenkasvu on edennyt HKS:n laadinnan jälkeen.

Ruskiksen kunnostussuunnitelman alueella on yleisesti hapanta sulfaattimaamateriaalia (HaSu), jotka voivat hapettua ja aiheuttavaa siten hapanta valumaa, jolla on haitallisia vesistö- ja eliöstövaikutuksia. Kunnostussuunnitelmassa läjitys esitetään tehtävän käänteisessä järjestyksessä, jolloin sulfaattimaa ei pääse hapettumaan eikä hapanta valumaa näin muodostu. Uudenmaan ELY-keskuksen vesilain valvoja on hyväksynyt toimenpidesuunnitelman ja katsoo, että toimenpiteet eivät ennalta arvioiden aiheuta vesilain 3 luvun 2 §:ssä tarkoitettuja haitallisia seurauksia eikä ympäristönsuojelulain 5 §:ssä tarkoitettua ympäristön pilaantumista vesialueella tai sen vaaraa. Kunnostussuunnitelma voidaan toteuttaa ilman vesilain mukaista lupaa, kun vesilain valvojan lausunnossa (14.11.2024) listattuja periaatteita noudatetaan.

Natura 2000 -alueiden suojelun perusteena olevat luonnonarvot ja EU:n luontodirektiivin IV-liitteen lajisto

1.10.2025

Alue kuuluu Natura 2000-verkostoon, joiden suojelun perusteena olevia luonnonarvoja ei saa merkittävästi heikentää (LSL 34 §). Porvoonjoen suisto – Stensbölen (FI0100074, SAC/SPA) suojeluperusteena on mm. Jokisuistot (1130) ja Vaihtumissuot ja rantasuot (7140) -luontotyyppejä. Suojeluperustelajeja kunnostussuunnitelman alueella ovat useat lintulajit, lietetatar, täplälampikorento ja viitasammakko. Kunnostussuunnitelman lähtökohtana on Natura-alueella suojelun perusteena olevien lajien elinympäristöjen laadun parantaminen ja niiden populaatioiden vahvistaminen sekä luontotyyppien tilan parantaminen.

Alueella esiintyvistä lajeista lietetatar, täplälampikorento, idänkirsikorento ja viitasammakko ovat Euroopan unionin tiukkaa suojelua edellyttäviä lajeja eli luontodirektiivin liitteen IV a) tai b) lajeja. Tiukasti suojeltujen eläinlajien lisääntymis- tai levähdyspaikkoja ei saa hävittää eikä heikentää (LSL 78 §).

Hämeen ELY-keskuksen näkemyksen mukaan suojeluperusteena oleville lintulajeille kunnostussuunnitelman vaikutukset ovat pesimäajan ulkopuolella tehtynä kokonaisuutena positiiviset, kun mosaiikkimainen avovesi- ja pesimäalue lisääntyy.

Alueella on tehty viitasammakko- ja sudenkorentoselvitys vuonna 2024 (Luontoselvitys Metsänen 2024). Kunnostussuunnitelman 1. lampareen rajalla havaittiin viitasammakoiden soidinpaikka. ELY-keskuksen näkemyksen mukaan lisääntymisajan (kutu- ja poikasvaihe, huhti-heinäkuu) ulkopuolella toteutettuna toimenpide ei heikennä kyseistä aluetta LSL 78 § kieltämällä tavalla. Kunnostussuunnitelman reuna-alueelta havaittiin lisäksi täplälampikorentoja ja idänkirsikorentoja. Toimenpiteet eivät vaikuta lajeihin, kun ne toteutetaan päälentoajan (kesä-heinäkuu) ulkopuolella. Liiallinen umpeenkasvu heikentää kummankin lajin elinympäristöä, ja ruoppausta on esitetty lajeille soveltuvaksi aktiiviseksi hoitotoimenpiteeksi. Suunnitelman mukaisen avovesimosaiikin ruoppaaminen lisää mm. sudenkorentojen toukkavaiheille sopivia elinympäristöjä.

Tiedon laatu lietetatarin esiintymisestä alueella on huonoa, mutta lajin tiedetään olevan alueella hyvin harvinainen. Laji on taantunut umpeenkasvun vuoksi, minkä vuoksi toimenpiteiden katsotaan parantavan lajin esiintymisen edellytyksiä.

Edellä kuvatun vuoksi Hämeen ELY-keskus katsoo, ettei luvan mukaisesta toiminnasta aiheudu laissa tarkoitettua merkittävää heikennystä Porvoonjoen suisto – Stensbölen Natura-alueen (FI0100074) perusteena oleville luontoarvoille. Toiminnan ei myöskään arvioida hävittävän tai heikentävän EU:n luontodirektiivin IV a) lajien lisääntymis- tai levähdyspaikkoja.

PÄÄTÖKSEN VOIMASSAOLO JA TÄYTÄNTÖÖNPANO

Tämä päätös on voimassa 31.3.2026 asti.

1.10.2025

Hämeen ELY-keskus on lain oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019) 122 §:n nojalla päättänyt, että tämä päätös pannaan täytäntöön lainvoimaa vailla olevana.

Päätös on luonteeltaan sellainen, että se on pantava täytäntöön heti. Luvan mukaisiin toimenpiteisiin on voitava ryhtyä ennen kuin päätös on saanut lainvoiman.

SOVELLETUT OIKEUSOHJEET

Luonnonsuojelulaki 34 §, 54 §, 78 §, 121 § ja 134 §
Laki sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa (13/2003) 19 §
Laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019) 122 §
Valtioneuvoston asetus elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten ja kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullisista suoritteista vuonna 2025 (794/2024)

KÄSITTELYMAKSU

Maksutta

Valtioneuvoston asetuksen (794/2024) elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten ja kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullisista suoritteista vuonna 2025 mukaan luonnonsuojelua edistävään tutkimus- tai opetustarkoitukseen taikka ennallistamis-, kunnostus- tai hoitotoimiin myönnettävät poikkeukset ja luvat ovat maksuttomia.

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Hämeenlinnan hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on liitteenä.

ASIAKIRJAN HYVÄKSYNTÄ

Tämä asiakirja on hyväksytty/allegirjoitettu viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Asian on esitellyt luonnonsuojeluasiantuntija Maria Reiman ja ratkaissut johtava asiantuntija Riitta Ryömä.

TIEDOKSIANTO

Päätös ja tiedoksianto siitä julkaistaan ELY-keskuksen verkkosivuilla.

Päätös Luvan saajalle, sähköpostilla

Tiedoksi

Sähköpostitse;
Porvoon kaupunki, kirjaamo@porvoo.fi
Ympäristöministeriö, kirjaamo.ym@gov.fi
Suomen luonnonsuojeluliiton Uudenmaan piiri ry, uusimaa@sl.fi

LIITTEET

Valitusosoitus

Tämä asiakirja HAMELY/1124/2025 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument HAMELY/1124/2025 har godkänts elektroniskt

Ryömä Riitta 01.10.2025 08:43

Reiman Maria 01.10.2025 08:30

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Tähän päätökseen tyytymätön saa oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain (808/2019) mukaisesti hakea siihen muutosta Hämeenlinnan hallinto-oikeudelta kirjallisella valituksella. Valituskirjelmä osoitetaan valitusviranomaiselle ja se on toimitettava valitusajassa hallinto-oikeuden kirjaamoon.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Valitusaikaa laskettaessa tiedoksi-saantipäivää ei oteta lukuun. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, va-punpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu vielä seuraavana arkipäivänä.

Tiedoksisaantipäivä lasketaan seuraavalla tavalla. Jos päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, sen katsotaan annetun tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Jos päätös on postitettu tavallisena kirjeenä, sen katsotaan tulleen tiedoksi seitsemäntenä päivänä postituspäivästä, jollei muuta näytetä. Viranomaisen katsotaan kuitenkin saaneen tiedon kirjeen saapumispäivänä. Jos tiedoksi-anto toimitetaan todisteellisesti saantitodistusta tai tiedoksiantotodistusta vastaan taikka haastetiedoksian-tona, käy tiedoksiantoaika ilmi saantitodistuksesta tai muusta kirjallisesta todistuksesta. Jos päätös on an-nettu tiedoksi todisteellisena sähköisenä tiedoksiantona, kuten viranomaisen sähköisestä järjestelmästä, päätös katsotaan annetun tiedoksi, kun se on noudettu viranomaisen osoittamasta järjestelmästä. Jos asia-kirjaa ei ole noudettu seitsemän päivän kuluessa viranomaisen ilmoituksesta, tiedoksiannossa noudate-taan, mitä hallintolaissa (434/2003) säädetään. Milloin kysymyksessä on sijaistiedoksianto, päätös katso-taan annetun tiedoksi kolmantena päivänä tiedoksianto- tai saantitodistuksen osoittamasta päivästä. Jos tiedoksianto toimitetaan yleistiedoksiantona, tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päi-vänä yleistiedoksiannon julkaisemisajankohdasta. Jos tiedoksianto toimitetaan julkisella kuulutuksella, tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä kuulutuksen julkaisemisajankohdasta.

Valituksen sisältö

Valituskirjelmässä on ilmoitettava

- valittajan nimi ja yhteystiedot
- päätös, johon haetaan muutosta, miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta, mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi ja vaatimusten perustelut
- postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää.

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja yhteystiedot.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä.

Valituksen liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä

- päätös, johon muutosta haetaan, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- tiedoksisaantitodistus tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiamiehen valtakirja; asianajajan, julkisen oikeusavustajan tai luvan saaneen oikeudenkäyntiavusta-jan tulee esittää valtakirja vain, mikäli hallinto-oikeus niin määrää
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viran-omaiselle.

Valituskirjelmän toimittaminen perille

Valituskirjelmän toimittaminen on lähettäjän vastuulla. Valituskirjelmän voi viedä valittaja itse tai hänen val-tuuttamansa asiamies tai lähetin välityksellä. Sen voi lähettää myös postitse, telekopiona tai sähköpostina. Postiin valituskirjelmä on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen aukioloajan päättymistä. Hallinto-oikeuden kirjaamon aukioloaika on arkisin kello 8.00–16.15. Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa:

<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Oikeudenkäyntimaksu

Asian käsittelystä hallinto-oikeudessa peritään tuomioistuinmaksulain (1455/2015) nojalla oikeudenkäynti-maksu. Tuomioistuinmaksulaissa on erikseen säädetty tapauksista, joissa maksua ei peritä.

Tuomioistuinmaksulaki:

<https://finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2015/20151455>

Tuomioistuinmaksulain (1455/2015) nojalla annettu oikeusministeriön asetus (1020/2024) tuomioistuinmaksulain 2 §:ssä säädettyjen maksujen tarkistamisesta on tullut voimaan 1.1.2025.

Asetuksen 1 §:n mukaan oikeudenkäyntimaksu hallinto-oikeudessa on tällä hetkellä 310 euroa. Ajantasainen tieto oikeudenkäyntimaksuista löytyy täältä:

<https://oikeus.fi/tuomioistuimet/fi/index/asiointijulkisuus/maksut/oikeudenkayntimaksuthallinto-oikeudessa.html>

Hämeenlinnan hallinto-oikeus

Postiosoite: Raatihuoneenkatu 1, 13100 Hämeenlinna
Käyntiosoite: Arvi Kariston katu 5, 13100 Hämeenlinna
Sähköposti: hameenlinna.hao@oikeus.fi
Puhelin: 029 56 42210; Faksi: 029 56 42269